

Ur *Tidsignal* 2 2005

Michael Warschawski

Antisionism eller antisemitism

Den israelisk-palestinska konflikten låter sig lätt tolkas i religiösa, eller åtminstone etniska, termer. Den utspelas i ett område som varit vagga för stora religioner och som många kallar ”det heliga landet”. Sionismen framställs ofta som det judiska folkets ”återkomst” till det utlovade landet, och den argumenterar gärna med hänvisning till historiska rättigheter när den inte rakt ut talar om ett gudomligt löfte. Jerusalem är en trefaldigt helig stad och det historiska Palestina är översållat med vallfartsorter. Att den islamistiska kulturen är så allestädes närvarande i medvetande och kultur i de olika arabländerna leder också till att konflikten tolkas i religiösa termer, och ofta presenteras som en kamp för att befria ett av islams områden som ockuperats av otrogna. Och vi kan inte heller kringgå den sionistiska strävan att skapa en ”judisk stat” och den permanenta strategin för att stärka den judiska dominansen, vilket till och med ledde till ett etniskt rensningskrig 1948.

En av Yasser Arafats största bedrifter var att mot denna bakgrund ha gjort allt mänskligt möjligt för att hålla fast vid att den israelisk-palestinska konflikten är en politisk – och inte religiös eller etnisk – kamp: en nationell befrielsekamp för självständighet en antikolonial kamp för ett territorium och för nationell suveränitet.

I motsats härtill är en av den tidigare israeliske premiärministern Ehud Baraks värsta förbrytelser att han förde in religionen i förhandlingarna, då han vid Camp David II-toppmötet krävde judisk överhöghet över moskéesplanaden i Jerusalem med historiska och religiösa argument. Detta vanvettiga krav var utan tvivel en av de viktigaste orsakerna till att Osloprocessen rasade samman. Historien kommer att visa om det också utlöste ett religionskrig i hela Mellanöstern, och en islamisk-judisk konflikt över hela världen.

Den israelisk-palestinska konflikten är en politisk konflikt mellan en kolonial rörelse och en nationell frihetsrörelse. Sionismen är en politisk, och inte religiös ideologi, som syftar till att lösa den judiska frågan i Europa genom invandring till och kolonisering av Palestina samt skapandet av en judisk stat.

De är den definition som sionismens grundare alltid givit, från Herzl till Ben-Gurion,¹ från Pinsker till Jabotinski,² och för dem har begreppen kolonisering (*Hityashvuth*) eller bosättningar (*yishuv*, *moshav*)³ aldrig varit negativt stämplade. Fram till nazismens seger förkastade den överväldigande majoriteten av judar över hela världen sionismen, som antingen betraktades som hädisk (av det stora flertalet rabbiner och religiösa judar) eller som reaktionär (av den judiska arbetarrörelsen i Östeuropa), eller till och med som otidsenlig (av de emanciperade eller assimilerade judar som levde i Central- och Västeuropa).

I den meningen sågs antisionismen alltid om en politisk ståndpunkt bland andra, en ståndpunkt som dessutom dominerade nom den judiska världen under nästan ett halvsekel.

Det är bara sedan ett trettiotal år som det förs en omfattande internationell kampanj – inte utan

¹ Theodor Herzl (1860-1904) var grundare av den politiska sionismen och arrangerade 1897 den första sionistiska världskongressen i Basel 1897. David Ben-Gurion (1886-1973) var Israels förste premiärminister från 1948.

² Leon Pinsker (1821—91) var en tidig förespråkare av tanken på en judisk stat. Vladimir Jabotinski (1880-1940) anförde en sionistisk »revisionistisk rörelse i opposition till den officiella sionismen och var föregångare till en av de högnationalistiska strömningar som kom att ingå i Likud, det israeliska högerpartiet som idag sitter i regeringen.

³ Yishuv var ursprungligen benämningen på de judiska bosättningarna i Palestina och den judiska befolkningen där (innan staten Israels grundande). Moshav är en kooperativ jordbruksföretagsform i Israel.

framgång – inte för att delta i diskussionen om sionismens riktighet, analysera dess dynamik och dess politiska och moraliska konsekvenser, utan för att beröva antisionismen all legitimitet, genom att likställa den med antisemitismen.

Som alla andra former av rasism förkastar antisemitismen (eller judehatet) den andre i hans identitet och existens. Vad Juden än gör, vad han än tänker, är han för antisemiten förhatlig, ja värd att massakreras, bara därför att han är Jude. Antisionismen däremot är en politisk kritik av en politisk ideologi och en politisk rörelse: den angriper inte en folkgrupp, utan ifrågasätter en politik. Hur kan man då likställa en politisk ideologi, antisionismen, med en rasistisk ideologi, antisemitismen?

En grupp europeiska intellektuella sionister har funnit en lösning genom att införa det omedvetna och ett begrepp de benämner ”semantisk glidning”. Den som vänder sig mot sionismen eller kritiserar Israel har ibland omedvetet inte en regeringspolitik (Sharons regering) som måltavla, eller en politisk rörelses (sionismen) koloniala natur, eller en stats (Israel) institutionella rasism, utan judarna. När man säger ”att bombardera civilbefolkning är krigsförbrytelser” eller att ”koloniseringen är ett flagrant brott mot Genèvekonventionen”, säger man i själva verket, genom en ”semantisk glidning”, att ”det judiska folket är ansvarigt för Kristus’ död” eller ”Död åt Judarna!”. Givetvis kan ett sådant argument inte besvaras eftersom varje svar kommer att bli, kanske omedvetet, en apologi för antisemitismen. Argumentet om ”semantisk glidning” och användandet av det omedvetna i den politiska polemiken gör, per definition, slut på varje möjlighet till debatt oavsett ämnet. Avvisandet av kolonialism kan då framställas som ett avståndstagande från engelsmän (eller fransmän eller tyskar), från deras kultur och existens. Inte heller antikommunismen existerar, den utgör en semantisk glidning av hat mot slaver. Om jag säger ”jag tycker inte om camembert”, tänker jag i själva verket ”Död åt fransmännen!”, när jag förklarar att jag uppskattar jiddischmusik säger jag, genom semantisk glidning, att Jag hatar araber...

Konfrontera rasismerna

Antisemitismen existerar och tycks sticka upp huvudet i Europa, efter att ha varit onämbar under ett halvsekel efter det nazistiska judemordets fasor och kollaboratörernas förbrytelser. Inom en växande del av de arabisk-islamiska folkgrupperna i Europa sprids rasistiska generaliseringar som urskiljningslöst anklagar judarna för de brott som begås av den judiska staten och dess armé.

Antisemitismen återfinns för övrigt inte sällan just i det läger som villkorlös stöder den israeliska politiken, som till exempel inom en del av de fundamentalistiska protestantiska sekter vilka i USA utgör en verklig proisraelisk lobby. Men här finns också en antiarabisk rasism, även om media inte uppmärksammar Betars⁴ och *Ligue de Défense Juives*⁵ övergrepp mot islamiska institutioner eller mot organisationer som motsätter sig Israels kolonisationspolitik, eller de rasistiska antiarabiska slagord som täcker väggarna i vissa Paris-områden (”Död åt araberna”, ”Inga araber, inga attentat”) eller de hetsjakter som organiseras av sionistiska kommandon.

Den antiarabiska och antijudiska rasismen måste fördömas och bekämpas, utan eftergifter, och det kan bara göras effektivt om man konfronterar båda rasismerna. Annars stärker man bara den mycket spridda föreställningen att bakom angreppet på en form av rasism finns en attack på en hel folkgrupp.

De som förkastar antisemitiska handlingar, antingen de är verkliga eller frukt av ”semantisk glidning”, men inte säger någonting om antiarabiska övergrepp bär en del av ansvaret för att

⁴ Sionistisk ungdomsorganisation.

⁵ ”Judiska försvarsförbundet” extremt högnationalistisk judisk organisation.

stärka människors uppslutning bakom den egna folkgruppen och för att antisemitismen stärks – för de bekämpar inte rasismen, oavsett vilken rasism och varifrån den kommer utan bara den andres rasism. Det är absolut inre dessa personer, Tarnero, Lanzmann och Taguieff,⁶ som har rätt att läxa upp den radikala vänstern eller rörelsen mot marknadsglobaliseringen – rörelser som alltid gått i spetsen för alla antirasistiska strid och aldrig övergett en enda.

Självutnämnda ledare

Men låt oss gå vidare. En stor del ansvaret för att kritiken av den israeliska politiken uppfattas som en glidning åt antisemitiska attityder ligger hos vissa, ofta självutnämnda, ledare för de judiska folkgrupperna i Europa och Nordamerika. Det är i själva verket dessa ledare som ofta identifierar hela den judiska folkgruppen med en politik – en politik av villkorlös stöd till de israeliska ledarna. När de som i Strasbourg kallar till en demonstration till stöd för Sharon vid en synagoga, hur kan man då bli förvånad över att synagogan bli måltavla för demonstrationer mot Israels politik?

Och vad ska man säga om de judiska ledare som i Frankrike ”förstår” Le Pens framgångar och ”hoppas att det ska få det arabiska lokalsamhället att tänka till”? Kan inte en sådan attityd ses som en undfallenhet mot de rasistiska – och därmed också antisemitiska – idéernas främste företrädare i Frankrike? En undfallenhet som är en fortsättning på det samarbete vissa kristna högergrupper som Betar hade med fascistiska och antisemitiska grupper som Occident på sjuttioalet... Där handlade det längre bara om ”semantisk glidning” utan helt enkelt om samförstånd.

Den israeliska politiken möter bred kritik över hela världen, och ju mer den judiska staten kommer att handla i strid mot internationell rätt, desto mer kommer den att ses laglös och få betala priset för det. Det är fullständigt oacceptabelt och oansvarigt att judiska intellektuella som helt och hållet sluter upp bakom Israel eller ledare för judiska grupper runt om i världen drar med sig dessa folkgrupper på den väg mot avgrunden som leds av Ariel Sharon och hans regering. Tvärtom; ifall de drevs av en verklig ansvars känsla mot de folkgrupper som de säger sig representera, skulle de göra allt en stöd i deras makt för att ta avstånd från den israeliska statens barbariska handlingar, och från de dramatiska konsekvenser som dessa handlingar förr eller senare kommer att få för själva existensen av en judisk nation i Främre Orienten.

Inte medbrottsliga

Om de agerade så, skulle de också visa ansvar gentemot den judiska befolkningen i Israel: istället för att stryka den israeliska omedgörligheten medhårs, istället för att bidra till den alltmer självmordsmässiga förblindningen hos landets ledning och befolkning, och som Lanzmann yla: ”med Israel alltid, och ovillkorligt” – skulle det inte vara bättre att varna Sharon och hans regering för de katastrofala konsekvenserna av deras politik? Är de så blinda att de inte kan se att den straffrihet Israel åtnjuter inom vissa politiska och filosofiska strömningar i Europa och Nordamerika bara är baksidan av antisemitismen och dess argument om ”det specifikt judiska”? Är de så dumma att de inte förstår att för vissa så kallade Israel-vänner är den tillåtande politiken gentemot den judiska staten uttryck för en cynism som vill se judarna köra huvudet rätt in i väggen? Och att det tvärtom är de som, ibland i hårda ordalag, kritiserar Israel som verkligen bryr sig om den israeliska befolkningens liv och överlevnad? Ariel Sharon, hans ministrar, hans generaler, hans domare och en del av hans soldater, kommer en dag att ställas inför den Internationella domstolen för krigsförbrytelser, ja till och med för brott mot mänskligheten.

För att inte hela den israeliska befolkningen ska sättas på de anklagades bänk, finns det i

⁶ Jacques Tarnero är fransk filosof och sociolog Claude Lanzmann, fransk filmare som gjort dokumentären Shoah om Förintelsen san Pierre-André Taguieff, fransk idéhistoriker”

Israel tusentals män och kvinnor, civila och militärer, som säger ”nej”, som gör motstånd och blir oppositionella. För att skydda världens judar mot anklagelsen om medbrottslighet, för att ta loven av den antisemitiska propagandan som utnyttjar palestiniernas lidande till att anklaga varje jude, för att hejda den verkliga faran att den israelisk-palestinska konflikten cementeras till en oförsonlig konflikt mellan etniska folkgrupper är det nödvändigt att en stark och fast röst gör sig hörd inom den judiska folkgruppen med budskapet som sammanfattas i benämningen på en amerikansk judisk organisation med just det syftet: ”Inte i vårt namn!”

Det är givetvis också en plikt för demokratiska och vänsterkrafter över hela världen att utan någon som helst eftergift fördöma Israels förbrytelser. Det är inte bara för att försvaret av förtryckta och koloniserade är en självklar del av deras program och filosofi. Det handlar också om att endast ett tydligt ställningstagande som står i samklang med de övriga strider dessa radikala krafter för, kan göra det möjligt för dem att bekämpa etnisk splittring och rasism i deras egna länder. Att låta sig terroriseras av antisemitismens utpressning, att tåga för att inte öppna flanken för anklagelser öre ”samförstånd med antisemitismen” eller till och med om ”omedveten antisemitism” kan i sista hand bara gynna de verkliga antisemiterna.

Den verkliga vänstern, som är antirasistisk och antikolonialistisk, behöver inte bevisa sitt engagemang i kampen mot den-antisemitiska pesten. Den kommer att bedriva den kampen så mycket effektivare som dess ställningstaganden mot Israels krigsförbrytelser och koloniseringspolitik, är klara och otvetydiga.

Michael Warschawski

[Till Tidsignal nr 2 \(2005\)](#)